

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 34 (2154)

Reede, 20. november 1987

Hind 2 kop.

Seoses TPI taidlejate päeva puhul aktiivse osavõtuga isetegevusringide tööst käsin premeerida alljärgnevaid TPI üliõpilasi — taidluskollektiivide liikmeid:

TPI Akadeemiline Meeskoor:

Märt Silla — LS-31
Tiit Kolk — KM-71
Harri Terase — EV-71
Sten Ausmeel — TP-11
Tarmo Pley — TR-11
Sven Meimer — L-31
Harri Lemsalu — MM-52
Jüri Kaleviste — MM-52
Heiki Vahermets — KM-71
Mart Pöder — KM-71
Veiko Sepp — LE-31
Ranno Saarmann — T1-51
Peep Ratas — TE-71
Eigo Reidla — LE-72
Tõnu Liiv — LE-32

TPI Akadeemiline Naiskoor:

Marika Hallik — TK-52
Siiri Karpa — KO-31
Küllil Lauks — TR-31
Eda Lobjakas — KA-51
Airi Mark — TK-51

TPI Kammerkoor:

Aarne Solvak — MP-72

Karia Vilba — TE-51
Aino Endjärv — EE-53
Aare Holm — EE-71

Ansambel «Kuljus»:

Tiina-Kai Grünbaum — ET-91
Ulvi Kangru — TK-71
Tõnu Karus — MM-71
Krista Kunnus — TE-71
Allan Kauge — LE-72

TPI Puhkpilli-orkester:

Margit Rohesalu — TR-31
Kairi Karro — KM-31
Priit Reinmets — LA-91
Toomas Aomere — AA-71

TPI rektor B. TAMM

EKP Paide Rajoonikomitee ja Paide Rajooni Täitevkomitee OTSUS

Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilaste autasustamise kohta.

Hea töö eest Paide rajooni majandites 1987. a. koristusperioodil autasustada EKP Paide Rajoonikomitee ja Paide Rajooni Täitevkomitee tänukirjaga järgmisi Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilasi:

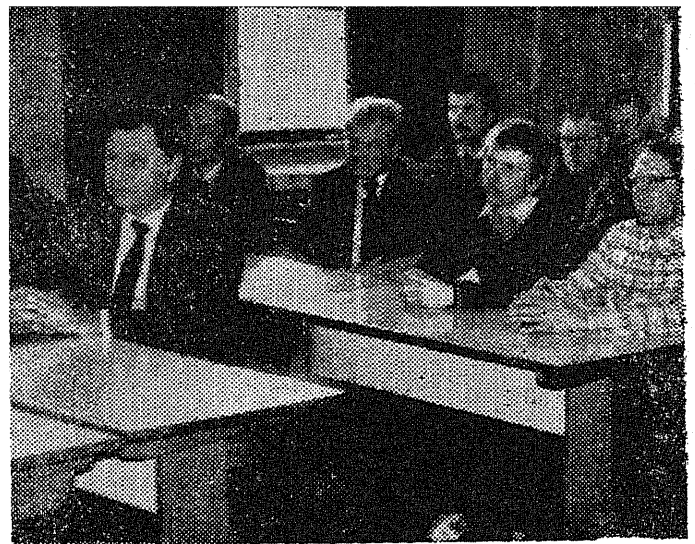
LINDE, Ranno
MAKSIMOVSKI, Rene
NOLVO, Tõnis
TAMM, Rein
VREIMAN, Juhan.

KOHTUMINE MINISTRIGA

2. novembril oli soojusenergeetika kateedril külas ENSV kõrg- ja keskerihariduse minister Väino Rajangu. Eelneva kokkuleppe põhjal lubas minister kinnitada teemal «Kõrgharidus ja uutmine». Peale lühilõhest, kuid sisutühedat sõnavõttu oli minister V. Rajangu nõus vastama kokkutulnute küsimustele. Küsimusi oli muidugi palju. Kõik küsijad said põhjaliku vastuse. Kohtumise lõppedes oli nii minister V. Rajangu kui ka kateedrirahva arvamus ühine, et sellised kohtumised on vajalikud ja kasulikud mõlemale poolele.

MARE ARU

MIDA JA KUIDAS SAAB AMETIÜHINGULT

Käesolevaga alustaks väikest artiklisarja, millega tutvustatakse võimalusi, mida ametiühingul on oma liikmetele pakkuks. Et üliõpilaste ametiühingu üks tähtsamaid ülesandeid on tervise tagamine, hakkasime pihta sotsiaalkindlustuse komisjoni töövõldekannaga. Nüüdis — täna tuleb jutt tuusikutest.

Tuusikud järgmiseks kalendriaastaks tellib TPI ametiühing novembrikuus Haridus- ja Teadustöötajate Ametiühingu Vabariiklikust Komiteest, vastavalt eelnevalt laekunud avaldustele. Muidugi tellitakse tuusikud teatud varuga ja ka vabariiklik komitee hoolduse mõningate tuusikute lisamisega omal käel.

Puhkekodutuuksikuid eraldatakse meile Võsule ja Pühajärvele. Hinnast maksab aü kinni 70%, tudengil jääb 12 päeva puhkuse eest tasuda ca 15 rubla. Tuusiku väljaandmiseks tahame üliõpilaselt avaldust. Konkurentsi korral toimub tuusikute jaotamise paikapane komitee koosolekul.

Ravituuksikuid eraldatakse kuurortidesse ja sanatooriumidesse üle kogu Nõukogude Liidu. Ravituuksiku väljaandmise aluseks on üliõpilase avaldus ja arstitõend tuusiku saamiseks. Tuusiku hinnast maksab aü 70%, endal jääb 24-päevase ravikuuri eest tasuda ca 40 rubl. Lisaks on võimalik taotleda aü vabariiklikust komiteest ühe sõiduotsa kinnimaksimist. Siisamaani on suurem osa ravituuksikuid jäänud kasutamata ja vabariiklikule komiteele tagasi saadetud.

Selle aasta nii puhke- kui ravituuksikud on kasutaja leidnud. Järgmise aasta esimese kvartali tuusikud on peatselt saabumas, vastavat informatsiooni jälgida ametiühingu stendilt.

2. jaanuaril 1984. a. loodi Tallinnas Kõrg- ja Keskerihariduslike Oppeasutuste Sanatoorne Profülaktoorium.

See on sanatoorset tüüpi tervistav asutus, kus ka TPI üliõpilastel on võimalus õpinguid katkestamata oma tervist tugevdada.

Ravivajajad suunatakse profülaktooriumisse TPI üliõpilaste ametiühingukomitee poolt TPI arstipunkti soovitusel alusel, millele on võetud dekanadi esindaja nõusolek. Vahetuse kestus on 24 kalendripäeva ning tuusiku maksumusest (65,52 rubl.) tasub tudeng 15 rubl. ja 30 kop. üliõpilaste aü-komiteesse. Osa tuusikuid tasuta! Tuusiku sees lisaks ravile toitlustamine kolm korda päevas. On võimalik saada ka ainult ravi ilma profülaktooriumis elamiseta.

Profülaktooriumis on olemas järgmised kaasaegse sissea- dega ravikabinetid:

1. Hambaravi kabinet.
2. Füsioteraapia kabinet (palju aparate).
3. Inhallaatsiooni kabinet (meeldiv vaheldus nuusutajatele).
4. Elektriuni kabinet (valutu).
5. Veealune duššmassaaž.
6. Fotaarium (päevitamine ilma Vahemerele sõitmata).
7. Ravikehakuultuuri ja massaaži kabinet (nägusad õed).
8. Protseduuride kabinet (klisitiir, märjad linad, süstid).

Profülaktooriumi on olnud võimalik saata kõik sooviavaldajad.

ANTS KOEL,
üliõpilaste ametiühingu-
komitee esimees

HARKOVIS EDUKALT

Pildil vasakult: V. PUZIN, S. TARAKANOVA, V.-T. BELJAKOVITSEVA.
Sven Arbeti foto.

12.—17. oktoobrini osales TPI üliõpilastest koosnev Eesti NSV võistkond üleliidulise olümpiaadi «Üliõpilane ja teaduslik-tehniline progress» III voo- ruse erialal «Tootmise ökonoomika ja organiseerimine». Nel- jast osast (konverents, teoreet- ilised küsimused, ülesanne ja juhtimisituatsioonide lahenda- mine) koosneva võistluse tulemusel tõi kolmanda koha Eestisse TM eriala 5 kursuse tudeng V. Beljakovitseva. Ülejäänud meie võistlejad — V. Puzin ja S. Tarassova (mõ- lemad samuti õpperühmast TM-107) — tulid 48 osavõtja hulgas esimese 30 hulka, mida võib lugeda samuti kordaläi- nud esinemiseks, eriti kui ar- vestada teiste liiduvabariikide märksa laiemaid valikuvõima- lusi suuremast üliõpilaste arvust tulenevalt.

Nagu eespoolt näha, koos- nes seekordne võistkond vaid viimase kursuse üliõpilastest ning järgmiseks aastaks tuleb seega moodustada täiesti uus koosseis. Jääme ootama aktiivset osavõttu kevadel toimu- vast vabariiklikust voorust.

JUHAN TEDER

KOHTUSID FENOOLALDEHÜÜDVAIKUDE UURIJAD

Nii mõnelgi tekib küsimus, kas on veel midagi uurida jäänud, kui L. H. Baekeland võttis fenooli ja formaldehüüdi kondensatsiooni alastele leiustele patente juba sajandi algusaastail. Võib kindlalt öelda, et on jäänud. — muidu ei oleks instituudis oktoobrikuus toimunud vabariikliku teaduskonverentsile «Fenoolaldehüüdvaikude keemia ja kasutamise» kogunenud osavõtjaid rohkem kui kunagi varem. Konverents korraldati hiljuti 30. aastapäeva tähistanud põlevkivikeemia laboratooriumi initsiatiivil ning oli viies vabariiklik selles valdkonnas (1966. aastal toimus meil ka I üliõpilane, mis teiste poolt järgimist ei leidnud).

Eelteate põhjal laekusid 93 ettekande teesiid 228 autorilt kelle hulgas 17 olid keemia- või tehnikadoktori ja valdav enamuse ülejäänust keemia-, tehnika- või füüsika-matemaatikakandidaadi teadusliku kraadiga. Konverentsi tööst võttis osa üle 40 organisatsiooni 115 esindajaga neist 89 väljastpoolt Tallinna. Esindatud oli 4 teaduste akadeemia süsteemi instituuti, 15 kõrgkooli, 14 uurimis- või projekteerimis-instituuti ja 8 tööstusettevõtet. Asutuste geograafiline paiknevus oli järgmine: Kohtla-Järve, Kiviõli, Pärnu, Rapla, Moskva, Leningrad, Riia, Vilnius, Minsk, Bakuu, Alma-Ata, Gelendžik, Fergana, Jaroslavl, Katsan, Voronež, Perm, Sverdlovsk, Tjumen, Kemerovo, Krasnojarsk, Novosibirsk.

Istungid toimusid orgkomitee esimehe, teadusprorektori asetäitja Jüri Tanneri juhatusel, kes ise kuulus ka ettekannete autorite hulka. Meie uurimissuunda esindas orgkomitee esimehe asetäitja, põlevkivikeemia laboratooriumi juhataja Peep Christjansoni ülevaateettkanne ning 15 stendiettekannet üheksateistkümnelt autorilt, kellest 3 töötavad väljaspool instituuti.

Haaratud oli kogu meie poolt välja pakutud temaatika:

- erinevate fenoolide reaktsioonivõime,
- fenoolaldehüüdvaikude sünteesi alused,

- fenoolaldehüüdvaikude struktuur,
- fenoolaldehüüdvaikude modifitseerimine,
- fenoolaldehüüdvaikude tootmistehnoloogia,
- viimid, sideained ja immutusseadused fenoolaldehüüdvaikude baasil,
- produktide füüsikaliskemilised ja füüsikaliskemilised omadused.

Lisaks laekus ettekandeid järgmistel teemadel:

- põlevkivi- ja puidufenoolide eraldamine,
- tootmisprotsesside optimeerimine,
- fenoolaldehüüdvaikude sünteesil ja kasutamisel eralduvate lenduvate ühendite kahjutustamine.

Kui vaadelda ettekannete jaotumist teemade järgi, siis vähemuses olid teoreetilist laadi uurinud, mis käsitlesid lähteainete reaktsioonivõimet, reaktsioonide kulgemise mehhanismi ja kinetikat ning vahe- ja lõpp-produktide struktuuri analüüsi. Nimetatud tööd kuuluvad fundamentaal-uuringute valdkonda, nõuavad äärmiselt korrektselt teostat, praegusaja tasemele vastavat aparatuuri ning töötajailt kvalifikatsiooni, mis võimaldab tulemusi interpreteerida. Fundamentaaluuringuid ei saa pida uurimiseks uurimise pärast, kuna just nende põhjal selguvad suunad, millistes on otstarbekas töid edasi arendada ning tulemusi kõige efektiivsemalt kasutada.

Suurem osa konverentsil esitatud töödest oli rakendusliku iseloomuga, mis annab alust arvata, et nende teostamiseks oli olemas nn. ühiskondlik tellimus. Vajatakse ju väga mitmesuguste eriomadustega fenoolaldehüüdvaikude ja nende baasil valmistatud materjale. Siinkohal peab meelde tuletama, et fenool ja formaldehüüd on mõlemad esimesed ja lihtsaimad vastavate ühendite homoloogilises reas, kõrgemate individuaalsete ühendite või nende segu o kasutamise lähteainena nõuab teistsuguseid sünteesitingimusi ning muudab ka produktide omadusi. Eriomadusi antakse vaikudele ka modifikaatorite ja muude sihtotstarbeliste lisandite abil.

Konverents näitas, et uuringute teoreetilise taseme ja rakendusliku külje pärast on meil punastada ei tule, ning samaaegselt rikastas teadmisi mujal toimuvast. Meie laboratooriumis ja puidutöötlemise kaatedris teostatakse 8 koostöölepingu alusel ühisuuringuid

6 teadus- ja 4 tootmisettevõttega. Nende esindajad olid ka meie külalisteks, kusjuures üks varem lõppenud leping uuendati konverentsi käigus. Temaatika aktuaalsust kinnitas asjaolu, et põhilistes suundades tehtavate tööde maht on eelmisest konverentsist möödunud 5 aasta jooksul kasvanud, mistõttu loodame, et traditsioon lähemal aastail veel välja ei sure.

Konverentsi lõppemise järel korraldati puidu termokeemilise modifitseerimisalase üliõpilase koordineerimisnõukogu istung, kuna siia oli ettekannetega saanud hulk nõukogu liikmeid.

Ürituste eduka kõrdamineku puhul on kombeks ära märkida vastutusrikkamate ülesannete täitjaid. Ei saa siingi teisiti läbi. Instituudi juubeli orgkomiteele oleme tänulikud, et koos konverentsi materjalidega saime külalistele ulatada ka instituuti tutvustavaid väljaandeid. Kirjastusgrupp hoolitses selle eest, et programm oli võimalik välja saata juba kaks kuud enne konverentsi algust ning ettekannete teesiide kogumikud aegsasti valmisid. Transpordi hotellide juurest instituudini kindlustas kaaskorraldaja, — D. I. Mendelejevi nim. Üliõpilase Keemia Seltsi Eesti Vabariikliku Juhatusese aseesimees Mare Samarütel. Laboratooriumi töötajast juhatast vägesid juhtivateadur Kadri Siimer majutamise, juhtivateadur Helle Lippmaa vastuvõtu ja registreerimise ning teadur Tia Süid kultuuriprogrammi ja toitlustamise alal. Viimatinimetatute ülesande tegi üsna keerukaks see, et mõned küllalised saabusid kooskõlastamatult või vaatamata eelnevale kooskõlastusele ühe asemel 2—3. Leiti võimalused neid siiski vastu võtta, — hea toon ei luba ju inimesi näiteks Ferganasse või Krasnojarskisse tagasi saata, seda enam, et siiberlased olid isegi programmi välise ettekande kaasa toonud. Kui põlevkivikeemia laboratooriumi juhataja Peep Christjansoni hiljem konverentsi organisatsioonilisest küljest kokkuvõtte tegi, avaldas ta tähelepaneku, et iga tekkinud tühiku võis otsekohe ükskõik millise töötaja abiga täita, andmata täpsemaid juhtnõure, kuidas oleks vaja toimida. Sellest hinnangust järeldub, et tublid olid ka kõik need, kelle nimed jäid siin ära märkimata.

HELVI SEPP,
konverentsi teadussekretär,
põlevkivikeemia laboratooriumi juhtiv insener

JÄRELMÖTTEID BUSSISÕIDULE

Oli järjekordne ebaõnnestumine arvutiga. Väsinult laskusin bussistmele. Tahtsin olla segamatult pikal sõidul Mustamäele. Sellest aga ei tulnud midagi välja. Kõrvale istus Herbert Vainu. Ta märkas kohe minu murelikku olekut. Pärts põhjust. Siit see jutt arvutite läskki. Lõpuks tuli küsimus: miks ma enam ajalehes ei kirjutan?

Ei tea isegi miks, aga sulg enam ei jookse. Üks ja teine asi pole meeldinud mõnele kolleegile. Kuulsin etteheiteid: arvutidiletant tahab endale reklaami teha. Vestluskaaslane arvab, et ega kunagi saa kõigi meele järgi olla, proovigu ma oma instituudi lehele midagi kirjutada. Ikka sellest, kust king pigistab.

Kus see king siis pigistab? Kui teil ei ole oma kateedri arvutit, proovige siis midagi suuremat ette võtta. Arvutusalaides on küll arvutikohtade arv suurenenud, kuid ka tahtjate arv on kasvanud.

Tänavused lõpetajad on esimesed, kes display juures kätt proovida said juba esimesel kursusel. Oli veel kontakte teisel ja kolmandal kursusel, kuid mitte igal erialal ei jätkunud arvutikasutamise ka neljandal kursusel. Nüüd on mul kontaktid mõnede viienda kursuse rühmadega. Imelik, kuhu on kadunud see hasart, millega esimesel kursusel minid arvuti juurde. Siis paelusid mitmesugused mängud. Soliidsemale eale peavad olema teisel mängud. Kapitalistlikes maades on olemas küllaldaselt arvutimänge majandusülesannetega. Arvuti on seal mäendzerile midagi trenazeeritao-list. Mäng käib ikka muutu-vate kindade ja tariifide taustal. Meie aga oleme liiga kaua aega rääkinud stabiilsetest hindadest ja tariifidest. Seepärast pole meil ka huvi tuntud vastavate mängude vastu. Kui aga perestroika keerab kõik oma hoovad lahti, siis peame välja töötama arvutimängud majanduse jaoks.

Kes peab need mängud välja töötama? Võia päris kindel olla: professionaalsed programmeerijad ei hakka ilma korraldusteta seda tööd tegema. Selle väite tõestuseks toon järgmise näite. Mõni aasta tagasi tehti mulle ettepanek osaleda ühes lepingulisel uurimustöös «Eesti Kalatööstuse» jaoks. Minu jaoks lõppes see tegevus väga kiiresti — ma ei suutnud leida ühist keelt partneritega.

Juhtus nii, et «avastasin» arvutite väga kergestirealiseeritava ülesande — arvutada kalalaevastiku plaanilised näitajad vajalikus variantide mitmekesisuses. Kui rääkisin sellest inimesele, kes palju aastaid on keeranud «Feliksi» vanta ja tundnud rõõmu, kui töölauale ilmusid mikrokalkulaatorid, läksid ta silmad särama. «Feliksiid» kasutades kulus laevastiku plaani väljatöötamiseks tervelt kuu aega. Siin ei saanud juttugi olla mitmest variantist sobivama otsimisest. Mikrokalkulaatorid lühendasid aega kahele nädalale. Töö oli küll kiirem, kuid mõttekääk jäi endiseks. Selle muutmine on praegu kõige olulisem. On vaja õppida nägema puude taga metsa.

Samatüübilisi arvutusi on väga palju, kuid nad on arvutite kergesti arusaadavad. Palju kergemini kui töötasu arvutused. Just töötasuga hakkas tegelema ettevõtte arvutuskeskus otsekohe peale selle loomist. Kuid miks ei ristanud arvutikeskuse ja plaanosakonna töötajate teed? Miks ei astunud naabrite juurde vaatamaks, mis seal tehakse? Ei olnud korraldust. Perestroika ajal ei ole kohane oodata korraldust. Varem võis inimesele ette heita — mis sa ronis sinna, kus ei ole sinu koht. Nüüd ei tohiks inimest selles süüdistada, et ta püüab vaadata üle etteantud raamide.

Veel üks naide. TPI kasvandikule tehti ühes autopargis ülesandeks korraldada tööd pangaarvete esitamiseks tellijatele. Teekonnalehti töödeldi juba arvutiga. Oli vaja juurde viia üks lahter, et ka pangakorraldused läheksid arvutist läbi. TPI-s omandatud teadmised olid küllaldased, et asja läbi näha ja ettepanek teha. Juhtkond suhtus noore raamatupidaja initsiatiivi väga positiivselt. Isegi preemiat maksti.

Kuid mitte alati ei lähe nii kergesti. Vanemad kolleegid võivad noore inimese ettepanekut tõlgendada upsakusena, väljakutse nende prestiižile. Selles suhtes võiksin tuua väga palju näiteid vastutööst arvuti rakendamisele. Lõppkokkuvõttes taandub asi inimestevahelistele suhetele. Ühelt poolt tahavad mõned inimesed kasutada arvutit teiste inimeste ebakompetentsuse toonitamiseks. Teiselt poolt püütakse kasutada väiksematki tõrget arvuti töös uue suuna mahamatendamiseks. Kui me räägime instituudi rollist nn. teise kirjaoskuse omandamisel, siis ei tohi piirduda ainult programmeerimise õpetamisega. Peame näitama ka seda tagaplaani, mis arvuti tulek ettevõttele tähendab. Kui imelik see ka ei ole, aga siin omandab väga suure tähtsuse ühiskondliku töö kogemus.

Ütlesin kord midagi kiitvat 1981. TPI lõpetanud keemiku komsomoliaktivisti Sveta Nedebežkina kohta. Teised imestasid: ta ei olnud ju programmeerimise eriti tugev. Tema võimekus seisnes hoopis milleski muus — olla liidriks, kutsuda teisi kaasa uutele ettevõtmistele. 1979. aasta lõpetaja Viktor Samarini oli tohutu arvutifanaatik. Ta tegi 2000 perfokaardist koosneva programmi diplomiprojekti majandusliku osa arvutamiseks ja vormistamiseks. Järgmisel aastal kutsusin üles üliõpilasi rakendama seda programmi. Mitte keegi ei tulnud kaasa. Ülejäämisel aastal aga tõi Sveta kaasa 10 rühmakaaslast. Üldkokkuvõttes on Samarini programmi alusel töötatud umbes 20 korral. Ja alati on olnud tegu aktiivsete üliõpilastega. See programm on realiseeritud pakettrežiimis. Nüüd on aeg teha dialoogrežiimis. Juba on välja vaadatud inimesed, kes asjale hakkavad kaasa aitama.

Ja lõpetuseks mõni sõna programmist, mis mind nii ära väsitab tolle bussisõidu päeval. See on ettevõtte plaaniravutuste imitatsiooniprogramm. Eesmärgiks on luua visuaalmassiiiv andmete-toodete, sõmede, detailide, materjalide, kutsealade, kulunormide jne. kohta. Pärast vastava meetodilise juhendiga tutvumist võib üliõpilane teha kiiresti mitmesuguseid piiranguid majanduslike parameetrite suhtes. Nüüd jääb teha mingi väike muutus ja vaadata, mida see esile kutsub. Ajakulu arvutiga kontakteerimisel ei tohiks olla üle 20 minuti. Sellise väikese ajakulu puhul saame ka sama arvutipargi juures «läbi lasta» suure hulga üliõpilasi.

Sellest programmist olen unistanud aastaid. Lootsin, et keegi teeb kuskil mujal selle valmis. Tuleb endal asja kallale asuda. Mul on hea meel, et instituudi juhtkond pidas võimalikuks minu pensioniikka jõudmisel luua mulle õppe-meistri ametikoht, majandusülesannete kohaldamiseks arvutite. Seni on olnud mitmeid viperusi, kuid ka väiksem edu on kaasa toonud suure hinge-lise rahulduse. Kõige suuremat rahuldust leian siis, kui saan asjast kellelegi rääkida ja näkdata. Kui lehelugejal olü kannatust lugu läbi lugeda, siis suur tänu selle eest.

P. LAGEDA

Vaade konverentsisaali, momendil kuulatakse teadusprorektori asetäitja JÜRI TANNERI sõnavõttu.

OLEN LÕPETANUD TPI

Minu vestluskaaslastest on kaks sümpaatset noort naist: Paide MEK-i pearaamatupidaja ELLE KÄRME ja raamatupidaja AINIKA KALKUN. Mõlemad on lõpetanud TR eriala, esimene 1979. aastal, teine aga alles eelmisel aastal.

1. Räägime kõigepealt sellest, kuidas te siia asutusse sattusite?

E. K.: Mind suunati siia kohe pärast TPI lõpetamist. Pooletise aasta möödudes, pärast pearaamatupidaja pensionileminekut, asusin tema kohale.

A. K. Suunamisel valisin selle asutuse, sest ta oli Tallinnale kõige lähemal ja kindlustatud korteriga. Siin asutuses olin ka praktilik, mõningal määral oli tööleasumine seetõttu kergem. Kuigi peab ütleva, et tihti kujuneb III kursuse praktika lihtsalt formaalsuseks. Asutused pole tudenegist huvitatud, neil pole talle erialast tööd anda. Nii on see lihtsalt ajaraiskamine.

2. Kas TPI andis kaasa küllaldase teadmispagasi? Milliseid õpidu distsipliine on eriti vaja läinud?

A. K.: Erialane ettevalmistus on TPI-s küllaldane. Eriti hoolega soovitaks õppida raamatupidamist, majandusanaluusi. Neid teadmisi läheb tööl igal sammul vaja, pärast on lihtsalt endal kergem. Väga vajalikud on ka raamatupidamistulesanded. Need peaksid hakkama juba varem, mitte alles viimasel kursusel.

E. K.: Liiga pealiskaudsed on õiguslased teadmised, vaja oleks paremini tunda tööseadusandlust ja raamatupidamise põhimäärust.

3. Millised õppejõud on eriti meelde jäänud?

E. K.: Enamik on küll juba ununenud, aga mõned on siiski meeles. Näiteks Ruuvet. Kooliajal sai teda küll kirutud, aga pärast oskad hinnata, et kõik, mida ta tamps, on igapäevatoos hädavajalik.

A. K.: Ka Mereste on positiivselt meelde jäänud, kuigi tema eksamil läbi põrasin. Ta oskas loengud huvitavaks teha. Kui sinna juba läksid, siis igavust ei tundnud.

4. Kuidas olete rahul töötasuga, kas uus palgasüsteem muutis siin midagi?

E. K.: Jah, meie asutuses kasvavad raamatupidajate palgad küll tunduvalt. Praegu on raamatupidaja minimaalpalgaks 140 rubla. Minu selle aasta keskmine palk tõuseb umbes 300 rublani.

A. K.: Ka mina pean enda palka küllaldaseks. Keskmine palk — umbes 200 rubla — rahuldab täiesti.

5. Mida veel praegustele tudengitele soovitate? Kas olete oma valitud elukutsega rahul?

A. K.: Olen raamatupidaja ametiga väga rahul, ökonomist kutse vastu ei vahetaks seda mingil juhul. Milligipärast on suur tung tööstuse planeerimise erialale, aga ise soovits küll rohkem raamatupidaja elukutset. Töö on konkreetsem.

E. K.: Julgemalt soovits raamatupidamisse astuda noormeestel. Kõik kursusevendid, kes minuga koos lõpetasid, on oma tööga väga rahul. Pearaamatupidajaks sobib meeste-rahvas siiski paremini.

LUGU SELLEST, KUIDAS TPI PRESSIKLUBI PAIDES KÄIS

Et kõik ausalt ära rääkida, nagu oli, pean ma alustama nendest oktoobri viimastest päevadest, kui TPI peahoone fuajees ilutses kena kuulutus. Kes seda veidi tähelepanelikumalt uuris, võis välja lugeda info, et 2. novembril 1987. aastal tuleb kokku TPI pressiklubi. Kõigil, kes üritusest osa võtsid ja pressiklubilasteks said, oli võimalik sõita 12. novembril komanderingu korras Järvamaa pealinna — Paidesse. Paides oli eesmärgiks kohtuda sealse piimakombinaadi ja MEK-i spetsialistidega, kes hariduse saanud TPI-s.

Arasõidu hommikul oleksin ma peaaegu sisse maganud, seepärast juhtuski nii, et kui ma koos sõbraga bussijaama jõudsin, olid teistel piletid juba ostetud. Kõik läks siiski õnnelikult, asusime bussi ja paari tunni pärast võis meie kuueliikmelist gruppi kohata juba Paide tänaval.

Plaanikohaselt toimus kõigepealt vastuvõtt partei rajoonikomitees, kus meid tutvustati Paide elu-oluga, aga samas püüti TPI uudiseid. Vastuvõtule järgnes väike ekskursioon mööda linnat.

Samal päeval külastasime Paide Piimakombinaati, mis on omataoliste seas kuulus kaasaegse sisustuse, koorepulbri ja emmentali juustu tootmise poolest. Seda oli igapäev võimalik degusteerida, mida ka heameelega tehti.

Paide MEK-i poolt anti meie kasutusse õhtuks soome saun, kus saime kahe vahetusega saunamõnuseid maitsta ning lasta päevastel muljetel selgineda. Järgmisel hommikul võtsime huviorbiiti MEK-i, ettevõtte, mis tegeleb linnale vajalike hoonete ehitamisega. Ehitatakse peamiselt Paidesse, Türi ja Koeru asulasse. Selle aasta lõpuks on MEK linna-rahvale lubanud üle anda kultuurimaja. Selle eriviimistlusjärgus maja ehitusel saime ka ise viibida. Lugejale teadmiseks, et hoonet võib mingil määral võrrelda «Ugala» teatrimajaga.

Lõpetuseks palus nii piimakombinaadi kui ka MEK-i juhtkond edasi öelda, et mõlemasse asutusse oodatakse TPIst tööte asjalikke noori spetsialiste.

Esimesed kohapealsed teadmised Paide linnast ja rajoonist saime EKP Paide rajoonikomitees, kus meiega vestlesid EKP Paide rajoonikomitee tööstusosakonna juhataja MADIS SAGAR, rajoonikomitee instruktorid KERSTI LAAS-TAU ja TEET AARMA ning ELKNÜ Paide rajoonikomitee sekretär AIVO TOOMISTU.

Paide linnast saime teada, et:

- 1991. aastal tähistatakse 900. juubelit,
- taastatakse Vallitorn kui Paide sümbol,
- jätkuvad arutlused laululava ehitamise kohta üle,
- järgmisel viisaastakul saab linn uue keskhaigla ja keskkooli,
- alustatakse spordikompleksi ehitamist.

Paide linna ja rajooni ettevõtetes töötab palju TPI haridusega inimesi, ka palju noori spetsialiste, kellega seoses kaldus jutt jällegi õppimisele. Noori oodatakse ja vajatakse, kuid tihti loodetakse liiga palju, sest käärind noori ideaalse mudelmaailma jaoks ettevalmistava kõrgharidussüsteemi ja reaalse tööstusettevõtte vahel on veel liiga suured. Viimastel aastatel on praktika omandanud suuremat kaalu noori lõpetajad ehk ei tunne end tegelikkuses enam nii abitukena.

Rajooni juhtkonna ja kõikide endiste tipikate parimad soovivad TPI õppejõududele, töötajatele ja üliõpilastele.

Kohtumine Paide MEK-i juhtkonnaga.

PAIDE PIIMAKOMBINAAT

Kerge värin käis läbi keha kui kuulsin, et enne lähemat tutvumist Paide piimakombinaadiga võime väiksed praed oli kavatsus täiendada juba ekskursiooni käigus.

Uhkes kabinetis mugavatel toolidel, kõigil pastakad hakkamas, kuulasime ilusat juttu piimakombinaadi mineviku ja oleviku kohta. Mõned andmed ka lugejale teadmiseks:

Paide piimakombinaat valmis 1979. aastal. Toodangu moodustavad piimapulbrid, või, juust ja täispiima tooted. Suurim piimapulbrite tootja Eestis ja teisel kohal NSVL-s. 1987. aastal plaanis 3700 tonni võid, 1350 tonni juustu ja 9888 tonni pulbreid.

Juustu tehakse ühte sorti: «Emmentali». Mujal maailmas nimetatavat «Emmentali» juustu teadmine kunagaks.

Piimakombinaadi siseseades on Rootsi firmalt «Alfa-Laval».

Paide piimakombinaadil on alitsehh Järva-Jaanis — toodanguks täispiimapulber, koorepulber ning väikesel määral vana hea hapukoorevõi, mida saab maitsta Eesti restoranides.

Tööjõudu on 440 inimest.

Suurem osa spetsialistide on kõrgkooli lõpetanud EPA-s, osa ka TPI-s, viimaseid 20 ringis.

Suundume terava pilguga nüüd piimakombinaadi teistes ruumidesse. Valged kittlid seljas ja stiilsed mütsid peas, käime ringi tootmistehhides. Igal pool, kuhu pilgu keerad, sillerdab vastu roostevaba metalli läige. Torud, kraanid, ventillid keerlevad pea kohal, suunduvad seinad mööda alla, kõrvalt jälle üles, vahel ka läbi seinad, ühendades iga-sugu geomeetrilise kujuga paake, tünne, mahuteid. Suure ruumi nurgas väike pult mustade nuppude ja värviliste tuledega, üleval vasakul silt «Alfa-Lava». Kombinaadi tootmisdirektor RAIVO LITTMÄE seletab ühe või teise seadeldise otstarvet, meie suudame tema sõnu suure vaevaga müra-st eraldada. Pakkimisruumid tundusid vaiksemad. Seal sai normaalselt juttu ajada ja maitsta mõned degusteerimiseks lõigatud viilud kuulsa «Emmentali».

Lahkudes piimakombinaadist ei olnud piima muundumine võiks, kooreks ja pulbriks enam saladus.

PAIDE MEK VESTLUSRING

Vestlusest võtsid osa plaani- ja töötasuosakonna juhataja REET RUTUS, peamehaanik JAAN MADIS ning arvutiinsenerid KARLO LUMISTE ja TIIT KALJUMÄE.

* Kuidas sattusite siia tööle, milline on teie arvamus oma ettevõttest?

R. R.: Lõpetasin majandusteaduskonna TP eriala 1978. aastal. Pärast suunamist asusin kohe siia tööle, alguses ökonomistina, siis töötasin vanemökonoomistina ja praegu olen teist kuud plaani- ja töötasuosakonna juhataja. PPK-d pean rajooni parimaks ettevõtteks.

T. K.: Õppisin tööstuselektroonikat, lõpetasin 1978. aastal. Alguses töötasin seadistajana, hiljem peatehnoloogina, praegu olen arvutiinsener.

K. L.: Pärast automaatikateaduskonna LE eriala lõpetamist 1985. aastal tulin tööle Paidesse, kuna Tallinnas polnud ükski töökoht kindlustatud korteriga.

J. M.: Mina töötasin pärast masinaehitustehnoloogia eriala lõpetamist 1978. aastal 4 aastat Paide EPT-s. Siis kutsuti siia asutusse peamehaanikuks. Olen rahul.

* Kas ettekujutus oma tööst ja töökohast, mis kujunes TPI päevil, vastas tegelikule elule?

R. R.: Tegelik elu läheb palju lahk. Õppejõud on ju enamuses teoreetikud, kes tegelikult elust seisavad kaugel.

K. L.: Eriolust ei olnud. Erialaseid teadmisi küll nii laias ulatuses vaja ei lähe, kuid eks automaatika ole elus ikka samasugune, nagu TPI-s õpetati.

T. K.: Ega kõrgemat mateemaikat ja füüsikat küll vaja lähe, rohkem on tarvis tunda praktilist poolt, kuidas arvuti töötab, mis tingimustes.

J. K.: Kuna mul siin erialast tööd ei ole, siis pole masinaehitustehnoloogiat vaja läinud. Rohkem on olnud kasu majandusalastest teadmistest. Üldiselt on nii, et mida kõrgem töökoht, seda vähem läheb tarvis TPI-st saadud erialaseid teadmisi.

* Kas TPI annab piisavalt teadmisi suhtlemiseks, juhtimiseks?

R. R.: TPI andis teoreetilise aluse, mis praktikast jääb üsna kaugele. See juhtimisteooria, mida meile õpetati, pole lihtsalt igapäevatoos rakendatav. Praegu käin ATK Kõrgema Juhtimise Koolis, see annab palju rohkem vajalikku.

K. L.: Arvutiga suhtlemiseks TPI teadmistest piisab.

J. M.: TPI-s arvestatakse, et lasteasas on suhtlemine selgeks saanud. Pärast TPI-d ei ole lõpetaja võimeline juhtivale kohale asumata, sellepärast tuleks alustada reainsenerina. Vajalik on sisseelamisaeg ettevõttes.

* Mida praegusele tudengile soovitate?

K. L.: Kui võimalik, siis töötada poole kohaga erialalähedasel tööl, et saada praktikat.

T. K.: Tootmispraktika soovits sooritada oma tulevases töökohas. Nii on ettevõtte juba enne tuttav ja pärast endal lihtsam.

K. L.: Kui oleks varem teada, kuhu tööle lähed, siis teaks ka täpsemalt, mida õppida.

J. M.: TPI peaks rohkem soodustama iseseisvast mõtlemist. Pääõppimisel pole ju mõtet, igaveseks meelde jääma peavad ainult väga tarvilikud põhitõed, neid võiks siis õppimise käigus eriti rõhutada.

R. R.: Eksamil peaks lubatama kasutada konsepti. Elus saab ju vajaliku valemil alati kusagilt järele vaadata.

Paidega tutvusid TPI pressiklubilased AIKI KULDKEPP, SIRJE KAAR, MEELIS KUUS, PEEP OSSIS, TIIT KOLK ja ULLI SATS.

